

140

פרק - 2

100

לג'ויס

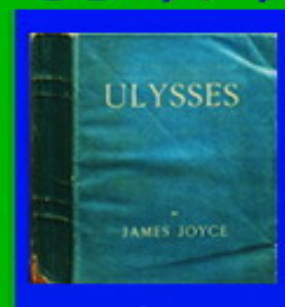

J. JOYCE

02.02.2022

ליז'ויסס

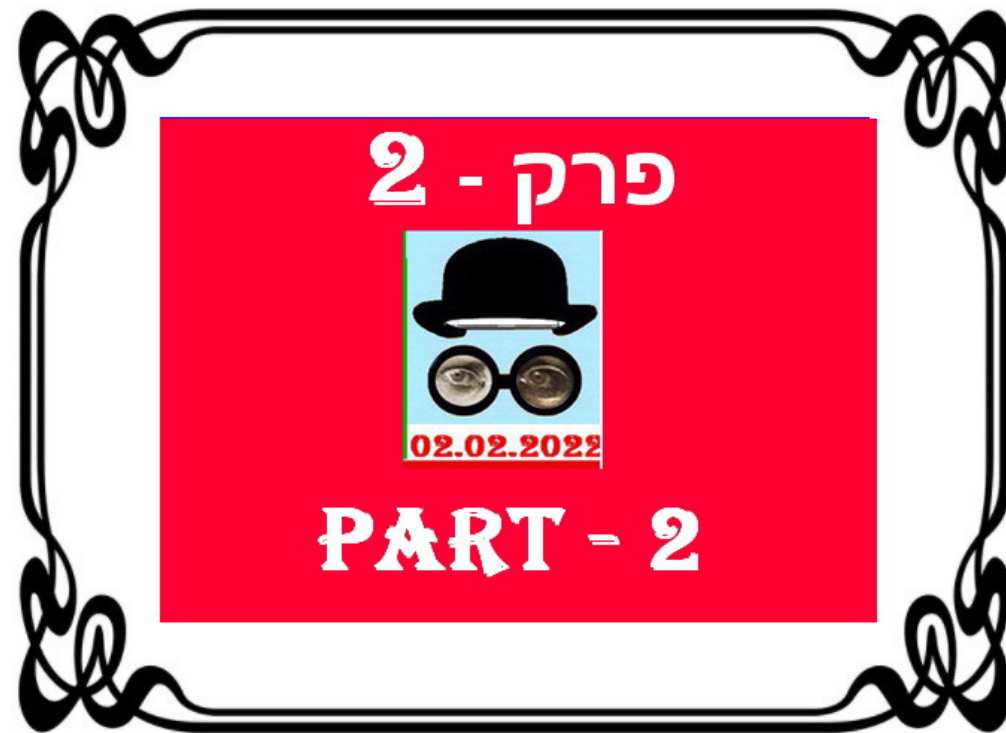

ULYSSES

140

PART-2

100

פרק - 2

02.02.2022

PART - 2

" האירי - האנטי אירי " ביותר...
ג'ויס והלאומיות האירית

3

- נפתח בדבריו של הביוגרף המובהק ביותר של ג'יימס ג'ויס : פרופ' ריצארד אלמן:

כל יצירתו של ג'ויס צבועה בצבעיה של אירלנד ושל דבלין

- כל סיפורי ה"דבלינאים" רוויים באווירת דבלין ואנשיה ;
- "דיוקן האמן כאיש צעיר" מתרחש על אדמת אירלנד – וה'רשתות' שהיא פורסת מעל נשמותיהם של אנשיה ;
- בכל אחד מ 18 הפרקים של "יוליסס" ענין המאבק האירי לעצמאות ולשחרור מוזכר ומטופל בין בדרך מפורשת ולכל הפחות בדרך האיזכור וההרמז.
- אך – כידוע ג'ויס עזב את אירלנד באוקטובר 1904 כשהוא כבן 22 שנה בלבד, ולא חזר אליה אלא לשלושה ביקורי משפחה קצרים.

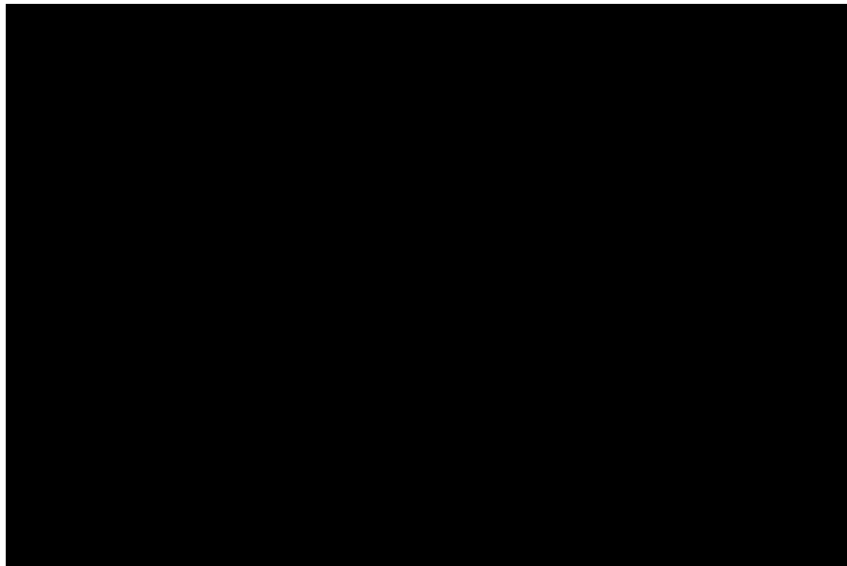
שתיקה – גלות - פיקחות

- ג'ויס מימש את שבועתו ב'דיוקן האמן כאיש צעיר' ומאז שעזב את אירלנד כשהוא כבן 22 ויצא לגלות מרצון – התמיד בגלות זו – עד שנפטר בשוויץ, בשנת 1941 ובה גם נקבר
- אכן

שתיקה, גלות, פיקחות.

שיר פרידה BID ADIEU

- בחודש ספטמבר 1904 , כחודש לפני שעזב את אירלנד כתב את שירו זה – וכאשר הלחין אותו ניתן היה לחוש **בכאבי הפרידה מארצו האהובה.**

תחילת הביצוע
בקול הבס של
ג'יורג'יו ג'ויס -
בנו של הסופר...

את יחסו המורכב לאירלנד אדגים בקטע המסיים את פרק "הסירנות" שב'יוליסס'

- בתוך הפאב שבמלון 'אורמונד' מתקיים מעין קונצרט של שתיה ושירה "כבקשתך" ... מידי פעם מועלה שמו של שיר והחבורה המבסמת-משהו מתחילה לשיר בצוותא ובחברותא...
- לאחר ששרו יחד את השיר מתוך האופרה "מרתה" - שיר המרמז על בגידה – ועל חיזוריו הסודיים של ליאופולד בלום אחרי מרתה קליפורד... אליה הוא כותב מכתבים וחותם "הנרי פרח"...כדי לא להסגיר את זהותו "בלום = ליבלוב"...

אחד המשתתפים [תום קרנן] למציע לשיר את השיר

הנער גזוז השיער - נִיב מְכֹרֶתֵנוּ

וכן, כבדרך אגב, מגניב ג'ויס את הפטריוטיזם האירי לתוך הקונטקסט של רוח השובבות שבפאב העולץ...

The Croopy Boy

הנער גזוז השיער

• השיר 'הנער גזוז השיער' - The Croopy Boy

שלא בפליטת-קולמוס הצמיד לו ג'ויס את התואר: **'ניב מכורתנו'**

הוא בלדה אירית שזכתה למעמד של **שיר מרד מהפכני** המסמל עבור האירים את מהמאבק המזוין לשחרור מעול הבריטים.

השם "**גזוז השיער**" מתיחס למהפכנים איריים [שנהגו לגזוז את שערם קצר – **Croopy**] שניסו להתקומם כנגד הבריטים בשנת 1798 על ידי התחברות לכוחותיו של נפוליון שהתכוון לפלוש לאירלנד.

כנגד פלישה צפויה זו הוקמה

שרשרת "**מגדלי-מרטלו**" –

שהפרק הראשון של 'יוליסס'

פותח באחד מהם **שבסנדיקוב**.

הפטריוט רוברט-אמט – והוצאתו להורג

- אחד מגיבורי אותה מרידה בשנת 1798 היה רוברט אמט – שנתפס והוצא להורג בתליה בשנת 1803.

- בעלותו לגרדום הכריז:

"כאשר ארצי תמצא את מקומה
בין אומות העולם, עם בוא יום זה,
רק אז על קברי כתובת תירשם.
אני את שלי סיימתי."

הבלדה על הנער 'גזוז השיער' מספרת על מורד מאוחר יותר

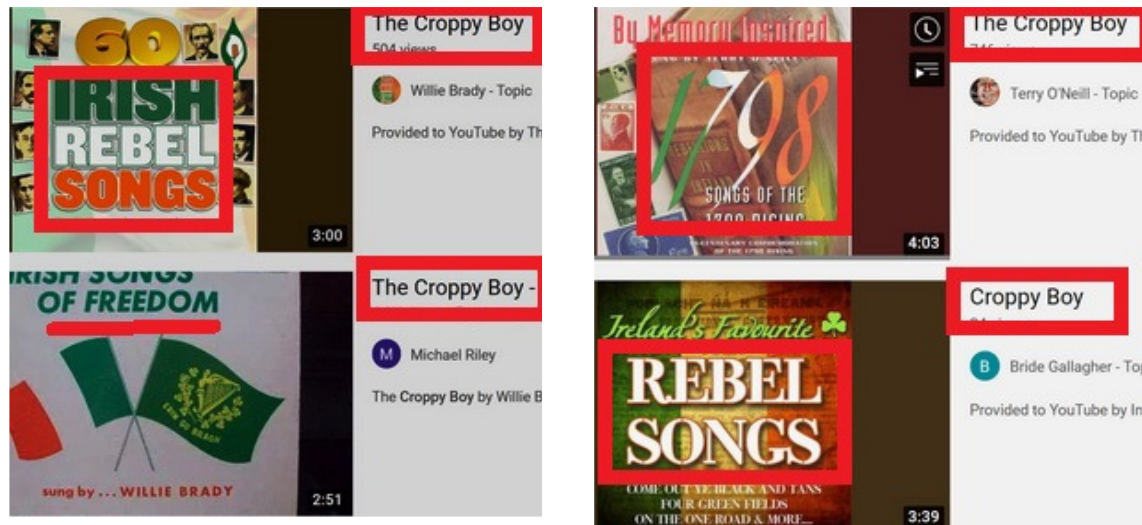
- **המורד הצעיר – שגזז את שערו מתוך הזדהות עם מורדי 1798 – שהיה חבר במחתרת האירית המזויינת, עמד לבצע פעולת טרור נגד הבריטים:**
- **אך, כקאתולי נאמן ודבק בדתו – ביקש קודם ליציאתו לפעולה – להתוודות בפני כומר.**
- **הוא מצא כומר והחל מתוודה בפניו על הפעולה אותה הוא עומד לבצע...**
- **אלא שאותו כומר היה קצין בריטי שהתחפש לכומר – וכך נתפס הנער "גזוז-השיער" והוצא להורג.**

הקצין הבריטי המחופש לכומר
והלוחם הקאתולי המתוודה

פטריוטיזם = THE CROPPY BOY אירי

בלדה מרגשת זו זכתה לביצועים רבים ושיטוט ב YOU-TUBE יציע לנו ביצועים 'פטריוטיים' אלה:

100 שנה למרידת חג הפסחא 1916

- מול בית הדאר המרכזי – סמל השלטון בו החלה המרידה המזויינת התכנס קהל רב:

ועתה נחזור ל'יוליסס' ו-'הסירנות'

- בלום ממשיך בדרכו ומגיע מול חלון ראווה של חנות עתיקות ויד שניה.
- בחלון הראווה מוצגת תמונתו של רוברט אמט

ציטוט מדברי יעל רנן המתרגמת של יוליוס

- “בלום מתבונן בינתיים בדיוקן (המוצג בחלון הראוה) של רוברט אמט, מורד אירי שהוצא להורג בידי הבריטים ב 1803. ליד הדיוקן מובאות מילותיו האחרונות של אמט:

- “כאשר ארצי תמצא את מקומה בין אומות העולם, עם בוא יום זה, רק אז על קברי כתובת תירשם. אני את שלי סיימתי”.

- מילים אלה מצוטטות בטקסט במקוטע. כשלפניהן מובאות עוד שורות אחרונות של השיר “הנער גזוז השיער”

הנפיחה לנוכח התמונה הפטריוטית

- לפני אותו חלון ראווה עומדת אישה ובלום, הלחוץ מאוד לשחרר את הגזים במעיו, מנצל את החשמלית העוברת לידם, ובחסות רעשיה, משחרר ונופח את בְּנֵי הַמַּעֲיִם שלו...

וכך מסתיים פרק ה'סירנות' בירוק : ציטוט דברי רוברט אמט

” כאשר ארצי תמצא את מקומה בין”

פרפר

זה בטח הבור-

פפ. או.ררפר

“אומות העולם”.

אין אף אחד מאחור. היא עברה.

”עם בוא יום זה רק אז”

חשמלית קריק קריק קריק הזדמ טובה הנה קריקקקריק.

אני בטוח שזה הבורגונדי. כן. אחד שנים,

“על מצבתי כתובת”

רקאאאאא

”תירשם. אני את שלי”

פפרפרפרפרפר

“סוימתי”

לפני שנחליט האם להניף פיינט גינס נוסף...

• אצטט הערת הבהרה נוספת של המתרגמת **יעל רנן**:

"אם נזכור כי משקלם הרגשי של דברי אמת

שקול באירלנד למשהו מעין:

"טוב למות בעד ארצנו"

נבין את האפקט של תשלוּבַת

זו על הקורא האירי הממוצע".

**ועכשיו נוכל להניף תוספת
נכבדת של הנוזל השחור הזה..**

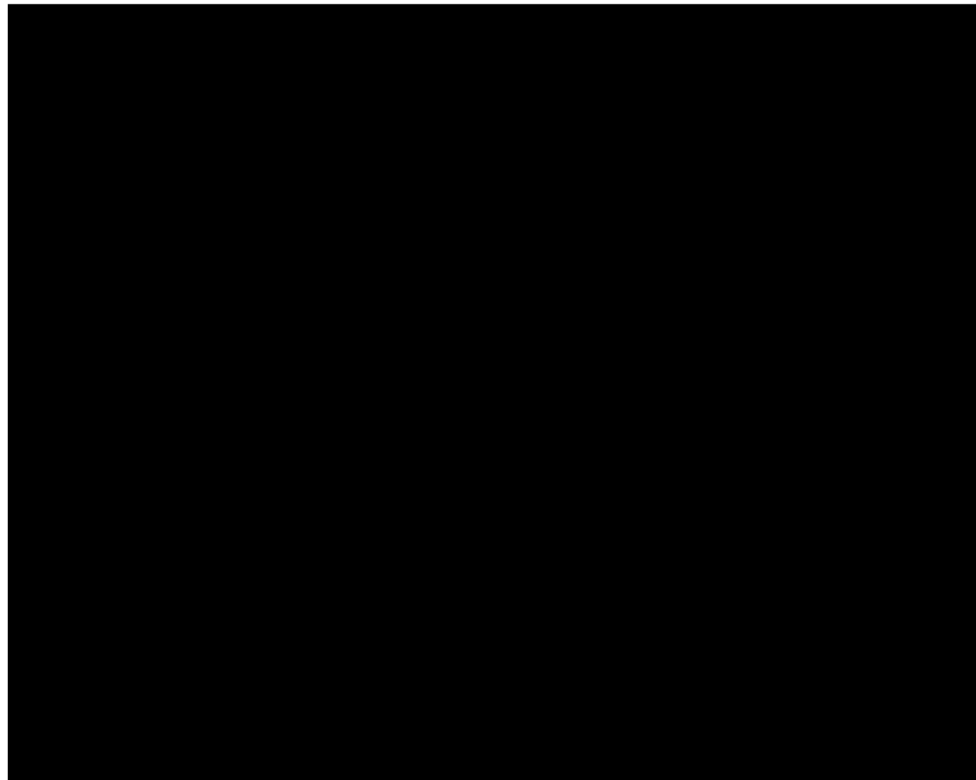
4

ומכיוון שאי אפשר בלי קינוח...

מה דעתכם על מולי בלום המסיימת את המונולוג שלה:

ומכיוון שאי אפשר בלי קצת מאמץ לושן
– ננסה לסיים בזאת

תודה לכל המאזינות והמאזינים

... "כל המלים הטובות, שישנן, שישנן עדין"

תימצאנה באתר :

www.milim.org